

I

(Akty ustawodawcze)

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/2118

z dnia 24 listopada 2021 r.

zmieniająca dyrektywę 2009/103/WE w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych (zwane dalej „ubezpieczeniami komunikacyjnymi”) mają dla europejskich obywateli, zarówno ubezpieczających, jak i osób, które mogą stać się osobami poszkodowanymi w wyniku wypadku, szczególne znaczenie. Budzą one również duże zainteresowanie zakładów ubezpieczeń, ponieważ stanowią ważny segment unijnego rynku ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie. Ubezpieczenia komunikacyjne mają również istotny wpływ na swobodny przepływ osób, towarów i pojazdów, a tym samym na rynek wewnętrzny. Wzmocnienie i skonsolidowanie wewnętrznego rynku ubezpieczeń komunikacyjnych powinno być zatem głównym celem działania Unii w dziedzinie usług finansowych.
- (2) W 2017 r. Komisja przeprowadziła ocenę funkcjonowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE ⁽³⁾, w tym jej skuteczności, efektywności i spójności z innymi politykami Unii. Z oceny wynika, że co do zasady dyrektywa 2009/103/WE funkcjonuje prawidłowo i większość jej aspektów nie wymaga zmian. Wskazano jednak cztery obszary, w odniesieniu do których należałoby wprowadzić ukierunkowane zmiany: wypłata odszkodowania osobom poszkodowanym w wyniku wypadku w przypadku niewypłacalności zakładu ubezpieczeń, minimalne obowiązkowe sumy gwarancyjne, kontrole ubezpieczenia pojazdów przez państwa członkowskie i korzystanie przez nowy zakład ubezpieczeń z przedkładanych przez ubezpieczających zaświadczeń o przebiegu ubezpieczenia. Oprócz tych czterech obszarów za zagadnienia, w odniesieniu do których należałoby wprowadzić ukierunkowane zmiany, uznano również pojazdy wysyłane, wypadki z udziałem przyczepy ciągniętej przez pojazd, niezależne narzędzia porównywania cen ubezpieczeń komunikacyjnych oraz centra informacyjne i informacje dla

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 85.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 21 października 2021 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 9 listopada 2021 r.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności (Dz.U. L 263 z 7.10.2009, s. 11).

osób poszkodowanych. Ponadto, należy doprecyzować dyrektywę 2009/103/WE, zastępując termin „ofiara”, używany w tej dyrektywie jako synonim „osoby poszkodowanej”, terminem „osoba poszkodowana” lub „poszkodowany”, stosownie do przypadku, wprowadzając odpowiednie zmiany. Zmiany te mają na celu wyłącznie harmonizację terminologii stosowanej w tej dyrektywie i nie stanowią zmiany treści.

- (3) Od czasu wejścia w życie dyrektywy 2009/103/WE na rynku pojawiło się wiele nowych typów pojazdów silnikowych. Niektóre z nich są napędzane wyłącznie silnikiem elektrycznym, a niektóre z nich z wykorzystaniem urządzeń pomocniczych. Definiując znaczenie terminu „pojazd”, należy uwzględnić takie pojazdy. Definicja ta powinna opierać się na ogólnej charakterystyce takich pojazdów, w szczególności ich maksymalnej prędkości konstrukcyjnej i masy netto, oraz powinna obejmować swoim zakresem jedynie pojazdy napędzane wyłącznie siłą mechaniczną. Definicja ta powinna mieć zastosowanie niezależnie od tego, ile kół ma dany pojazd. Nie powinna ona obejmować swoim zakresem wózków inwalidzkich przeznaczonych do użytku przez osoby z niepełnosprawnością ruchową.
- (4) Lekkie pojazdy elektryczne, które nie wchodzą w zakres definicji „pojazdu”, powinny zostać wyłączone z zakresu stosowania dyrektywy 2009/103/WE. Żaden przepis tej dyrektywy nie powinien jednak utrudniać państwom członkowskim wymagania, na mocy ich prawa krajowego, ubezpieczenia komunikacyjnego na warunkach określonych przez nie same, w odniesieniu do wszelkich urządzeń silnikowych użytkowanych na lądzie, które nie są objęte definicją „pojazdu” zawartą w tej dyrektywie i których ubezpieczenie nie jest w związku z tym wymagane na mocy tej dyrektywy. Dyrektywa ta nie powinna również utrudniać państwom członkowskim zapewnienia w ich prawie krajowym, by ofiary wypadków spowodowanych przez jakiegokolwiek inne urządzenia silnikowe miały dostęp do organu odszkodowawczego państwa członkowskiego, jak określono w rozdziale 4. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość postanowienia, że w przypadku gdy osoby mające miejsce zamieszkania na ich terytorium są osobami poszkodowanymi w wypadku spowodowanym przez takie inne urządzenia silnikowe w innym państwie członkowskim, w którym ubezpieczenie komunikacyjne nie jest wymagane w odniesieniu do tych urządzeń silnikowych, osoby te mają mieć dostęp do organu odszkodowawczego, jak określono w rozdziale 4, w państwie członkowskim, w którym mają miejsce zamieszkania. Organy odszkodowawcze państw członkowskich powinny mieć możliwość zawarcia porozumienia w sprawie sposobu, w jaki będą współpracować w tego rodzaju sytuacjach.
- (5) W wydanych w ostatnim czasie decyzjach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, mianowicie w wyrokach w sprawach *Vnuk* ⁽⁴⁾, *Rodrigues de Andrade* ⁽⁵⁾ i *Torreiro* ⁽⁶⁾, Trybunał Sprawiedliwości doprecyzował znaczenie pojęcia „ruch pojazdów”. W szczególności Trybunał Sprawiedliwości wyjaśnił, że pojazdy mechaniczne mają z zasady służyć jako środki transportu, niezależnie od swych cech, oraz że ruch takich pojazdów obejmuje każde użytkowanie pojazdu, które jest zgodne z normalną funkcją tego pojazdu w charakterze środka transportu, niezależnie od terenu, na którym pojazd mechaniczny jest używany, oraz niezależnie od tego, czy pojazd jest nieruchomy, czy też znajduje się w ruchu. Dyrektywa 2009/103/WE nie ma zastosowania, jeżeli w czasie wypadku normalną funkcją takiego pojazdu jest „użytkowanie inne niż jako środek transportu”. Może tak być w przypadku, gdy pojazd nie znajduje się w ruchu w rozumieniu art. 3 akapit pierwszy tej dyrektywy, ponieważ jego normalną funkcją jest na przykład „użytkowanie jako przemysłowe lub rolnicze źródło energii”. W celu zapewnienia pewności prawa należy uwzględnić to orzecznictwo w dyrektywie 2009/103/WE poprzez wprowadzenie definicji „ruchu pojazdu”.
- (6) Niektóre pojazdy mechaniczne są mniejsze i w związku z tym istnieje mniejsze niż w przypadku innych pojazdów prawdopodobieństwo, że spowodują znaczące szkody na osobie lub szkody majątkowe. Objęcie ich zakresem stosowania dyrektywy 2009/103/WE byłoby nieproporcjonalne i niedostosowane do przyszłych wyzwań. Doprowadziłoby ono również do osłabienia zainteresowania nowszymi pojazdami, takimi jak rowery elektryczne, które nie są napędzane wyłącznie siłą mechaniczną, i zniechęcałoby do innowacji. Ponadto, nie ma wystarczających dowodów na to, że takie mniejsze pojazdy mogłyby powodować wypadki z osobami poszkodowanymi na taką samą skalę jak w przypadku innych pojazdów, takich jak samochody osobowe lub ciężarowe. Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności wymogi na poziomie Unii powinny w związku z tym obejmować jedynie te pojazdy, które zostały zdefiniowane jako takie w dyrektywie 2009/103/WE.

⁽⁴⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 4 grudnia 2014 r. w sprawie *Vnuk*, C-162/13, ECLI:EU:C:2014:2146.

⁽⁵⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie *Rodrigues de Andrade*, C-514/16, ECLI:EU:C:2017:908.

⁽⁶⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie *Torreiro*, C-334/16, ECLI:EU:C:2017:1007.

- (7) Co do zasady ubezpieczenie komunikacyjne powinno obejmować wypadki na wszystkich obszarach państw członkowskich. Niektóre państwa członkowskie mają jednak przepisy dotyczące pojazdów użytkowanych wyłącznie w szczególnie wskazanych strefach ograniczonego dostępu. Te państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia ograniczonych odstępstw od art. 3 dyrektywy 2009/103/WE w odniesieniu do stref ograniczonego dostępu, do których nie powinny wkraczać osoby nieupoważnione, jak np. strefy szczególnie wskazane dla danej lokalizacji oraz znajdujące się w portach i na lotniskach strefy z wyposażeniem. Państwa członkowskie decydujące się na stosowanie takich odstępstw powinny również podjąć stosowne działania w celu zapewnienia, by za spowodowaną przez taki pojazd szkodę majątkową lub szkodę na osobie wypłacone zostało odszkodowanie.
- (8) Państwa członkowskie powinny mieć również możliwość niewymagania obowiązkowego ubezpieczenia komunikacyjnego w odniesieniu do pojazdów, które zgodnie z ich prawem krajowym nie zostały dopuszczone do ruchu na drogach publicznych. Takie państwa członkowskie powinny jednak podjąć stosowne działania w celu zapewnienia, by za spowodowaną przez takie pojazdy szkodę majątkową lub szkodę na osobie wypłacone zostało odszkodowanie, chyba że dane państwo członkowskie postanowi również odstąpić od stosowania art. 10 dyrektywy 2009/103/WE w odniesieniu do odszkodowania za szkody spowodowane przez takie pojazdy w strefach, które nie są publicznie dostępne ze względu na prawne lub fizyczne ograniczenie dostępu do nich, zdefiniowanych w prawie krajowym danego państwa członkowskiego. Takie odstępstwa od art. 10 powinny mieć zastosowanie do pojazdów, w odniesieniu do których państwo członkowskie postanowiło odstąpić od obowiązku ubezpieczenia, ponieważ pojazdy te nie są dopuszczone do ruchu na drogach publicznych zgodnie z prawem krajowym, nawet gdyby obowiązek ubezpieczenia tych pojazdów mógłby również być objęty innym odstępstwem przewidzianym w art. 5 dyrektywy 2009/103/WE.
- (9) W niektórych państwach członkowskich istnieją przepisy dotyczące użycia pojazdu w celu umyślnego wyrządzenia szkód na osobie lub szkód majątkowych. Stosownie do sytuacji, w przypadku najpoważniejszych przestępstw państwa członkowskie powinny mieć możliwość kontynuowania swojej praktyki prawnej polegającej na wyłączeniu takich szkód z obowiązkowego ubezpieczenia komunikacyjnego lub na domaganiu się od osób, które są odpowiedzialne za szkodę na osobie lub szkodę majątkową, zwrotu kwoty odszkodowania wypłaconej osobom poszkodowanym z tytułu ubezpieczenia. Aby jednak nie ograniczać ochrony przyznanej na mocy dyrektywy 2009/103/WE, takie praktyki prawne powinny być dozwolone tylko wtedy, gdy państwo członkowskie zapewni, aby w takich przypadkach osoby poszkodowane otrzymały odszkodowanie za takie szkody w sposób jak najbardziej zbliżony do sposobu, w jaki uzyskiwałyby odszkodowanie na mocy dyrektywy 2009/103/WE. Jeżeli państwo członkowskie nie przewidziało takiego alternatywnego mechanizmu odszkodowania lub gwarancji, zapewniającego odszkodowanie dla osób poszkodowanych za takie szkody w sposób jak najbardziej zbliżony do sposobu, w jaki uzyskiwałyby odszkodowanie na mocy dyrektywy 2009/103/WE, szkody takie powinny być pokryte zgodnie z tą dyrektywą.
- (10) Państwa członkowskie nie powinny stosować dyrektywy 2009/103/WE w odniesieniu do ruchu pojazdów podczas imprez i działań związanych ze sportem motorowym, w tym wyścigów, zawodów, jak również treningów, testów i pokazów, w tym prędkościowych, zręcznościowych lub w zakresie niezawodności, dozwolonych zgodnie z ich prawem krajowym. Te wyłączone działania powinny odbywać się w wyznaczonej strefie ograniczonego dostępu w taki sposób, aby wykluczyć możliwość – faktycznego lub potencjalnego – odbywania się zwykłego ruchu drogowego na trasie przebiegu tych wydarzeń, a także znajdowania się na tej trasie publiczności lub osób niezwiązanych z danym wydarzeniem. Wydarzenia takie obejmują zazwyczaj działania na wyznaczonych torach lub trasach wyścigów motorowych, a także obszary bezpośredniego sąsiedztwa, takie jak strefy bezpieczeństwa, strefy przystanków i garaży, gdzie ryzyko wypadku jest znacznie wyższe w porównaniu z normalnymi drogami i do których osoby nieupoważnione nie powinny mieć wstępu.
- (11) Takie wyłączenie imprez i działań związanych ze sportem motorowym powinno mieć zastosowanie wyłącznie, jeżeli państwo członkowskie zapewni, by organizator imprezy lub działań lub jakakolwiek inna strona wykupiła ubezpieczenie alternatywne lub gwarancję ubezpieczeniową obejmującą szkody wyrządzone osobom trzecim, w tym widzom i innym osobom postronnym, ale niekoniecznie pokrywającą szkody poniesione przez uczestniczących kierowców i szkody w ich pojazdach. Jeżeli organizatorzy lub inne strony nie wykupiły ubezpieczenia alternatywnego lub gwarancji ubezpieczeniowej będących warunkiem zastosowania tego wyłączenia, szkody, z ewentualnym wyjątkiem szkód poniesionych przez uczestniczących kierowców i szkód w ich pojazdach, powinny być objęte ubezpieczeniem zgodnie z dyrektywą 2009/103/WE.
- (12) Aby nie ograniczać ochrony przyznanej na mocy dyrektywy 2009/103/WE, państwa członkowskie zapewnią, aby w imprezach i działaniach związanych ze sportem motorowym dopuszczonych zgodnie z ich prawem krajowym i kwalifikujących się do tego wyłączenia, osoby poszkodowane otrzymały odszkodowanie za takie szkody w sposób jak najbardziej zbliżony do sposobu, w jaki uzyskiwałyby odszkodowanie na mocy dyrektywy 2009/103/WE.

- (13) Podczas produkcji i transportu pojazdy nie mają funkcji transportowych i nie są uważane za będące w ruchu w rozumieniu art. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/103/WE. Jeżeli jednak państwo członkowskie postanowi nie stosować wymogu posiadania ubezpieczenia komunikacyjnego w odniesieniu do takich pojazdów zgodnie z art. 28 ust. 1 dyrektywy 2009/103/WE, powinno istnieć ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej obejmujące szkody, jakie pojazdy te mogą spowodować.
- (14) Obecnie przepisy krajowe wielu państw członkowskich łączą obowiązek ubezpieczenia z ruchem pojazdu w rozumieniu art. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/103/WE. W takich państwach członkowskich ruch pojazdu jest dozwolony tylko wtedy, gdy pojazd jest zarejestrowany. Przepisy tych państw członkowskich stanowią, że pojazd ma być objęty ubezpieczeniem komunikacyjnym podczas ważnej rejestracji i ruchu pojazdu w rozumieniu art. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/103/WE. W związku z tym te państwa członkowskie nie wymagają ubezpieczenia w odniesieniu do ruchu pojazdów, które zostały trwale lub czasowo wyrejestrowane, ponieważ np. znajdują się w muzeum, są w trakcie renowacji lub nie były wykorzystywane przez dłuższy okres z innych powodów, jak pojazdy użytkowane sezonowo. Takie państwa członkowskie muszą podjąć stosowne działania w celu zapewnienia, by odszkodowanie odpowiadające odszkodowaniu dostępnemu na mocy dyrektywy 2009/103/WE było wypłacane w odniesieniu do wszelkich szkód majątkowych lub szkód na osobie spowodowanych na ich terytorium i na terytorium innych państw członkowskich przez zdefiniowane w tej dyrektywie pojazdy będące w ruchu w rozumieniu jej art. 3 akapit pierwszy.
- (15) Obecnie niektóre państwa członkowskie, w których obowiązek ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych nie jest związany z rejestracją pojazdu, nie wymagają obowiązkowego ubezpieczenia komunikacyjnego pojazdów, które zostały formalnie wycofane z ruchu zgodnie z ich prawem krajowym. Przykłady takiego formalnego wycofania z ruchu obejmują wysłanie powiadomienia do właściwych władz lub innych wyznaczonych stron pełniących funkcję właściwych władz lub zastosowanie innych możliwych do zweryfikowania środków fizycznych. Te państwa członkowskie muszą podjąć stosowne działania w celu zapewnienia, by odszkodowanie odpowiadające odszkodowaniu dostępnemu na mocy dyrektywy 2009/103/WE było wypłacane w odniesieniu do wszelkich szkód majątkowych lub szkód na osobie spowodowanych na ich terytorium i na terytorium innych państw członkowskich przez takie pojazdy.
- (16) Obecnie państwa członkowskie mają odstępować od kontrolowania ubezpieczenia w przypadku pojazdów, które mają zwykle miejsce postoju na terytorium innego państwa członkowskiego, oraz w przypadku pojazdów, które wjeżdżają na ich terytorium z terytorium innego państwa członkowskiego i mają zwykle miejsce postoju na terytorium państwa trzeciego. Rozwój nowych technologii, takich jak technologii umożliwiającej automatyczne rozpoznawanie tablic rejestracyjnych, umożliwia prowadzenie kontroli ubezpieczenia pojazdów bez ich zatrzymywania, a zatem bez zakłócenia swobodnego przepływu osób. Należy zatem dopuścić te kontrole ubezpieczenia pojazdów, lecz tylko wówczas, gdy są one niedyskryminacyjne, konieczne i proporcjonalne, stanowią element ogólnego systemu kontroli na terytorium danego państwa, są prowadzone również w odniesieniu do pojazdów mających zwykle miejsce postoju na terytorium danego państwa członkowskiego przeprowadzającego kontrole i nie wymagają zatrzymywania pojazdu.
- (17) Państwa członkowskie, które zdecydują się na utworzenie systemu przetwarzania danych osobowych, które mogą następnie podlegać przekazaniu do innych państw członkowskich, takich jak dane uzyskane przy pomocy technologii rozpoznawania tablic rejestracyjnych, powinny ustanowić przepisy pozwalające im na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby przeciwdziałania prowadzeniu pojazdów nieubezpieczonych, przyjmując jednocześnie odpowiednie środki mające na celu ochronę praw, wolności i uzasadnionych interesów osób, których te dane dotyczą. Do przetwarzania danych osobowych na potrzeby przeciwdziałania prowadzeniu pojazdów nieubezpieczonych stosuje się przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ⁽⁷⁾. Ustawodawstwo państw członkowskich powinno w szczególności określać dokładny cel, zawierać odniesienie do odpowiedniej podstawy prawnej, być zgodne z odpowiednimi wymogami bezpieczeństwa i powinno zostać sformułowane z zachowaniem zasad konieczności, proporcjonalności i „ograniczenia celu”, a także określać proporcjonalny okres przechowywania danych. Ponadto zasada przewidująca „uwzględnianie ochrony danych osobowych w fazie projektowania” i zasada „domyślnej ochrony danych osobowych” powinny mieć zastosowanie do wszystkich systemów przetwarzania danych opracowywanych i stosowanych w ramach ustawodawstwa państw członkowskich.
- (18) Zgodnie z tymi zasadami państwa członkowskie nie powinny przechowywać danych osobowych przetwarzanych wyłącznie w celu kontroli ubezpieczenia dłużej, niż jest to konieczne do sprawdzenia, czy pojazd posiada ważną ochronę ubezpieczeniową. W przypadku stwierdzenia, że pojazd jest objęty ubezpieczeniem, wszystkie dane związane z tym sprawdzeniem powinny zostać usunięte. W przypadku gdy system weryfikacji nie jest w stanie ustalić, czy dany pojazd jest ubezpieczony, dane te są przechowywane wyłącznie przez ograniczony okres, nie dłuższy niż

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

liczba dni niezbędna do ustalenia, czy istnieje ochrona ubezpieczeniowa. W przypadku pojazdów, co do których stwierdzono, że nie są objęte ważną polisą ubezpieczeniową, uzasadnione jest wymaganie, aby dane takie były przechowywane do czasu zakończenia wszelkich postępowań administracyjnych lub sądowych i objęcia pojazdu ważną polisą ubezpieczeniową.

- (19) Obecnie w dyrektywie 2009/103/WE określone są różne daty odniesienia na potrzeby okresowego przeliczania minimalnych sum gwarancyjnych w różnych państwach członkowskich, w wyniku czego minimalne sumy gwarancyjne są różne w zależności od państwa członkowskiego. Aby zapewnić w całej Unii równą minimalną ochronę osób poszkodowanych, te kwoty minimalne należy poddać harmonizacji, a także należy wprowadzić jednolitą klauzulę rewizyjną, przyjmującą za punkt odniesienia zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych publikowany przez Eurostat, jak również przepisy proceduralne regulujące taki przegląd i ustanawiające jednolite ramy czasowe.
- (20) Skuteczna i efektywna ochrona osób poszkodowanych w wyniku wypadków drogowych wymaga, by osoby te były uprawnione do dochodzenia odszkodowania w państwie członkowskim ich miejsca zamieszkania oraz do otrzymania odpowiedzi w rozsądnym terminie. Wymaga również tego, by w przypadku gdy roszczenia osób poszkodowanych są uzasadnione, osoby te zawsze otrzymywały kwoty należne za szkody na osobie lub za szkody majątkowe, niezależnie od tego, czy zakład ubezpieczeń osoby odpowiedzialnej jest wypłacalny. Państwa członkowskie powinny zatem utworzyć lub upoważnić organ odpowiedzialny za wypłatę wstępnego odszkodowania osobom poszkodowanym, których miejsce zamieszkania znajduje się na ich terytorium, posiadający prawo do występowania o zwrot wypłaconego odszkodowania do organu utworzonego lub upoważnionego w tym samym celu w państwie członkowskim siedziby niewypłacalnego zakładu ubezpieczeń, który wystawił polisę dla pojazdu osoby odpowiedzialnej. W przypadku gdy w państwie członkowskim istnieją rozwiązania dotyczące zwrotu odszkodowania, państwo członkowskie powinno mieć możliwość zezwolenia na dalsze ich stosowanie.
- (21) Zakład ubezpieczeń może stać się niewypłacalny z różnych powodów, na przykład w wyniku ogłoszenia upadłości, w wyniku niewywiązywania się ze swoich zobowiązań, jeżeli zrzeknie się zezwolenia w państwie członkowskim siedziby lub został objęty środkiem uchylającym lub decyzją zakazującą prowadzenia działalności. W przypadku wydania nakazu lub podjęcia decyzji o wszczęciu postępowania upadłościowego lub likwidacyjnego nakaz ten lub decyzja powinny zostać podane do wiadomości publicznej. Organ utworzony lub upoważniony do wypłaty odszkodowania osobom poszkodowanym w przypadku niewypłacalności zakładu ubezpieczeń w państwie członkowskim siedziby zakładu ubezpieczeń powinien poinformować takie organy we wszystkich pozostałych państwach członkowskich o tym nakazie lub decyzji.
- (22) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby organ utworzony lub upoważniony do wypłacania odszkodowania osobom poszkodowanym w przypadku niewypłacalności zakładu ubezpieczeń w państwie członkowskim, na którego terytorium osoba poszkodowana ma miejsce zamieszkania, był na wszystkich etapach postępowania właściwy do żądania informacji, informowania i otrzymywania informacji od innych właściwych organów, władz, i zainteresowanych stron w Unii oraz do współpracy z nimi. Takie informacje powinny wystarczyć do tego, by odbiorca mógł co najmniej ogólnie zrozumieć sytuację. Takie informacje są istotne dla zapewnienia, aby organ wypłacający odszkodowanie osobie poszkodowanej miał możliwość sprawdzenia, przed dokonaniem wypłaty odszkodowania, samodzielnie lub wspólnie ze wszystkimi właściwymi stronami zgodnie z ustawodawstwem krajowym, czy zakład ubezpieczeń wypłacił już odszkodowanie osobie występującej z roszczeniem z tytułu tego roszczenia. Roszczenie przedstawione temu organowi może nawet zostać przekazane zakładowi ubezpieczeń w celu dalszej kontroli lub wydania decyzji, jeżeli wymaga tego krajowe prawo procesowe. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby organ ten zwracał się o bardziej szczegółowe informacje na temat konkretnych roszczeń i otrzymywał te informacje.
- (23) System zwrotu wypłaconych kwot nie powinien naruszać mających zastosowanie przepisów dotyczących poziomu ochrony osób poszkodowanych. Te same zasady powinny mieć zastosowanie do roszczeń niezależnie od tego, czy zakład ubezpieczeń jest wypłacalny. Organ państwa członkowskiego siedziby zakładu ubezpieczeń, który wystawił polisę osoby odpowiedzialnej, powinien dokonać płatności na rzecz organu państwa członkowskiego, na którego terytorium miejsce zamieszkania ma osoba poszkodowana, w rozsądnym terminie po tym, jak organ państwa członkowskiego siedziby zakładu ubezpieczeń otrzyma żądanie zwrotu kwoty, którą organ państwa członkowskiego miejsca zamieszkania osoby poszkodowanej wypłacił tej osobie poszkodowanej.

- (24) W zależności od poszczególnych etapów rozpatrywania roszczeń, od płatności dokonanych na rzecz osób poszkodowanych oraz od procedur zwrotu wypłaconych kwot w różnych organach, mogą istnieć nieuregulowane zobowiązania między organami utworzonymi lub upoważnionymi do wypłaty odszkodowania osobom poszkodowanym w przypadku niewypłacalności zakładu ubezpieczeń. Prawo do subrogacji powinno przechodzić z organu, który pierwszy wypłacił odszkodowanie, na organ innego państwa członkowskiego w miarę dokonywania zwrotu wypłaconych kwot na rzecz kolejnych organów. W związku z tym w zakresie, w jakim organ wypłacił odszkodowanie za poniesioną szkodę majątkową lub szkodę na osobie i nie otrzymał jeszcze zwrotu wypłaconej kwoty, powinien on wstąpić w prawa osoby poszkodowanej wobec osoby, która spowodowała wypadek, lub jej zakładu ubezpieczeń. Organ ten nie powinien jednak wstąpić w prawa osoby poszkodowanej wobec ubezpieczającego lub innej osoby ubezpieczonej, która spowodowała wypadek, w zakresie, w jakim odpowiedzialność ubezpieczającego lub osoby ubezpieczonej została pokryta przez niewypłacalny zakład ubezpieczeń zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym. Każde państwo członkowskie powinno mieć obowiązek uznania tego prawa do subrogacji przewidzianego przepisami innego państwa członkowskiego.
- (25) Aby zapewnić sprawną i skuteczną ochronę osób poszkodowanych w przypadku niewypłacalności zakładu ubezpieczeń, konieczne jest, aby państwa członkowskie przyjęły odpowiednie rozwiązania w celu zapewnienia, by środki niezbędne do wypłaty odszkodowania osobom poszkodowanym były dostępne w momencie, gdy należna jest wypłata odszkodowania. Zgodnie z zasadą pomocniczości decyzje co do tych rozwiązań powinny być podejmowane przez państwa członkowskie siedziby na poziomie krajowym. Rozwiązania te powinny jednak być zgodne z prawem Unii, a w szczególności z zasadami takimi jak *lex specialis* i *lex posterior*. Aby zapobiec nakładaniu nieuzasadnionego i nieproporcjonalnego obciążenia na ubezpieczycieli, jeżeli państwo członkowskie wymaga od zakładów ubezpieczeń wkładów finansowych, wkłady te powinny być pobierane wyłącznie od zakładów ubezpieczeń, które uzyskały zezwolenie tego państwa członkowskiego. Nie powinno to naruszać finansowania wszelkich innych funkcji, które można by powierzyć organowi utworzonemu lub upoważnionemu do wypłacania odszkodowań osobom poszkodowanym w przypadku niewypłacalności zakładu ubezpieczeń.
- (26) W celu zapewnienia skutecznego wdrożenia przewidzianych w niniejszej dyrektywie wymogów dotyczących odszkodowania dla osób poszkodowanych w przypadku niewypłacalności zakładu ubezpieczeń, organy, którym powierzono takie zadania, powinny dążyć do zawarcia porozumienia dotyczącego pełnionych przez nie funkcji i obowiązków oraz procedur zwrotu wypłaconych kwot. Jeżeli porozumienie takie nie zostanie osiągnięte w ciągu 24 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w odniesieniu do określenia zadań proceduralnych i obowiązków takich organów w zakresie zwrotu wypłaconych kwot.
- (27) W przypadku niewypłacalności zakładu ubezpieczeń osoby poszkodowane powinny być uprawnione do dochodzenia odszkodowania od organu w państwie członkowskim swojego miejsca zamieszkania, w tym również w przypadku, gdy zostały poszkodowane w wyniku wypadku, do którego doszło w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie ich miejsca zamieszkania. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość powierzenia funkcji wypłaty odszkodowania dla takich osób poszkodowanych nowemu lub już istniejącemu organowi, w tym organowi odszkodowawczemu ustanowionemu lub zatwierdzonemu na mocy art. 24 dyrektywy 2009/103/WE. Państwa członkowskie powinny móc również przydzielić jednemu organowi zadania wypłaty odszkodowania – w przypadku niewypłacalności zakładu ubezpieczeń – osobom poszkodowanym w wyniku wypadku w państwie członkowskim ich miejsca zamieszkania oraz osobom poszkodowanym w wyniku wypadku w państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie ich miejsca zamieszkania. W przypadku poszkodowanych osób w państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie ich miejsca zamieszkania ważne jest również zapewnienie wymiany informacji i współpracy z organami odszkodowawczymi ustanowionymi lub zatwierdzonymi na mocy art. 24 dyrektywy 2009/103/WE we wszystkich państwach członkowskich oraz z przedstawicielami wyznaczonymi do rozpatrywania i zaspokajania roszczeń.
- (28) Państwa członkowskie mogą utworzyć lub upoważnić więcej niż jeden organ odszkodowawczy na mocy dyrektywy 2009/103/WE, co może potencjalnie utrudnić osobom poszkodowanym identyfikację organu, do którego mają zgłaszać roszczenia. Państwa członkowskie, które tworzą lub upoważniają więcej niż jeden organ odszkodowawczy, powinny zatem zapewnić osobom poszkodowanym dostęp do istotnych informacji na temat możliwych sposobów ubiegania się o odszkodowanie w sposób umożliwiający im łatwe zrozumienie, do którego organu powinny się zwrócić.
- (29) W przypadku pojazdu wysyłanego, osoba odpowiedzialna za ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej powinna mieć możliwość wyboru, czy wykupić polisę ubezpieczeniową w państwie członkowskim, w którym pojazd jest zarejestrowany, czy, przez okres 30 dni od daty przyjęcia dostawy przez nabywcę, w państwie członkowskim przeznaczenia, nawet jeśli pojazd nie został jeszcze formalnie zarejestrowany w państwie członkowskim przeznaczenia. Centrum informacyjne państwa członkowskiego, w którym pojazd jest zarejestrowany, oraz – w przypadku gdy państwo członkowskie, w którym pojazd jest zarejestrowany, nie jest państwem członkowskim przeznaczenia – cen-

trum informacyjne państwa członkowskiego przeznaczenia, jak również centrum informacyjne każdego innego właściwego państwa członkowskiego, jak np. państwa członkowskiego, na którego terytorium doszło do wypadku, lub na którego terytorium osoba poszkodowana ma miejsce zamieszkania, powinny współpracować ze sobą w celu zapewnienia, by były dostępne niezbędne informacje o wysłanym pojeździe, które centra te posiadają zgodnie z art. 23 dyrektywy 2009/103/WE.

- (30) W przypadku wypadków z udziałem przyczep, w odniesieniu do których zostało zawarte ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej odrębne od ubezpieczenia pojazdu ciągnącego, osoba poszkodowana powinna mieć możliwość dochodzenia roszczeń od ubezpieczyciela przyczepy, jeżeli tak przewiduje prawo krajowe. Na żądanie osoba poszkodowana powinna mieć możliwość uzyskania od ubezpieczyciela przyczepy informacji na temat danych ubezpieczyciela pojazdu ciągnącego lub, w przypadku gdy ubezpieczyciel przyczepy nie jest w stanie zidentyfikować ubezpieczyciela pojazdu ciągnącego, pomimo podjęcia racjonalnych starań w tym celu, informacji na temat mechanizmu wypłaty odszkodowania przewidzianego w art. 10 dyrektywy 2009/103/WE.
- (31) Celem ułatwienia uznania przebiegu ubezpieczenia podczas zawierania nowej polisy ubezpieczeniowej, powinna istnieć możliwość prostego stwierdzenia autentyczności dotychczasowego przebiegu ubezpieczenia ubezpieczających, którzy chcą zawrzeć nową umowę ubezpieczenia z zakładem ubezpieczeń. Do celów uproszczenia weryfikacji i stwierdzenia autentyczności zaświadczeń o przebiegu ubezpieczenia istotne jest, aby ich treść i format były jednako- we we wszystkich państwach członkowskich. Ponadto zakłady ubezpieczeń, które uwzględniają zaświadczenia o przebiegu ubezpieczenia do celów określenia wysokości składek ubezpieczenia komunikacyjnego, nie powinny dyskryminować ubezpieczonych ze względu na narodowość lub wyłącznie na podstawie poprzedniego państwa członkowskiego miejsca zamieszkania ubezpieczającego. Ponadto zakłady ubezpieczeń powinny traktować zaświadczenia o przebiegu ubezpieczenia z innego państwa członkowskiego na równi z krajowym zaświadczeniem o przebiegu ubezpieczenia i stosować wobec klienta z innego państwa członkowskiego wszelkie zniżki, które byłyby dostępne dla identycznego pod innymi względami klienta krajowego, w tym zniżki, które są wymagane przez ustawodawstwo krajowe państwa członkowskiego, takie jak zniżki w ramach systemu bonus-malus. Państwa członkowskie powinny zachować swobodę w przyjmowaniu ustawodawstwa krajowego dotyczącego systemów bonus-malus, ponieważ takie systemy mają charakter krajowy oraz nie zawierają żadnych elementów transgranicznych, a zatem zgodnie z zasadą pomocniczości podejmowanie decyzji w odniesieniu do nich powinno pozostać w gestii państw członkowskich. Aby umożliwić państwom członkowskim weryfikację tego, czy i w jaki sposób zakłady ubezpieczeń uwzględniają zaświadczenia o przebiegu ubezpieczenia, zakłady ubezpieczeń powinny publikować ogólny zarys swojej polityki w zakresie wykorzystywania przebiegu ubezpieczenia przy wyliczaniu wysokości składek. Bez uszczerbku dla dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 ⁽⁸⁾, zakłady ubezpieczeń nie mają obowiązku publikowania szczególnie chronionych informacji handlowych, takich jak szczegóły ustaleń taryfowych.
- (32) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania dyrektywy 2009/103/WE należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do określenia formy i treści zaświadczenia o przebiegu ubezpieczenia. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁹⁾.
- (33) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyboru certyfikowania narzędzi umożliwiających konsumentom porównywanie cen, taryf i zakresu ochrony ubezpieczeniowej oferowanych przez podmioty oferujące ubezpieczenia komunikacyjne spełniających warunki określone w dyrektywie 2009/103/WE. Narzędzia te, o ile zostaną należycie certyfikowane, mogą być określane mianem „niezależnych narzędzi porównywania cen ubezpieczeń komunikacyjnych”. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość stworzenia publicznych narzędzi porównywania cen, obsługiwanych przez władze publiczne.
- (34) W celu zapewnienia sprawnego rozpatrywania roszczeń, gdy zgodnie z prawem krajowym wymagany jest protokół wypadku gwarantujący osobie poszkodowanej prawo do otrzymania od właściwych władz kopii protokołu wypadku, ważne jest, aby osoba poszkodowana miała w odpowiednim czasie dostęp do tej kopii.
- (35) W celu zapewnienia, by minimalne sumy gwarancyjne ubezpieczenia komunikacyjnego nie ulegały deprecjacji wraz z upływem czasu, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do dostosowania tych minimalnych sum gwarancyjnych w celu uwzględnienia zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dz.U. L 157 z 15.6.2016, s. 1).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (36) Podczas przyjmowania aktów delegowanych na podstawie uprawnień zawartych w niniejszej dyrektywie, szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te były prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁰⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (37) W ramach oceny funkcjonowania dyrektywy 2009/103/WE Komisja powinna monitorować stosowanie tej dyrektywy, uwzględniając liczbę osób poszkodowanych, kwotę roszczeń niezaspokojonych ze względu na opóźnienia w płatnościach będące następstwem przypadków niewypłacalności transgranicznej, wysokość minimalnych sum gwarancyjnych w państwach członkowskich, kwoty roszczeń powstałych na skutek prowadzenia pojazdów nieubezpieczonych w związku z ruchem transgranicznym oraz liczbę skarg dotyczących zaświadczeń o przebiegu ubezpieczenia.
- (38) Ponadto Komisja powinna przygotować sprawozdanie oceniające funkcjonowanie i finansowanie organów odszkodowawczych utworzonych lub upoważnionych do wypłaty odszkodowań osobom poszkodowanym w razie niewypłacalności zakładu ubezpieczeń oraz współpracę między tymi organami. W stosownych przypadkach, sprawozdaniu powinien towarzyszyć wniosek ustawodawczy.
- (39) W celu zapewnienia, aby dyrektywa 2009/103/WE nadal spełniała swój cel, którym jest ochrona potencjalnych osób poszkodowanych przed wypadkami z udziałem pojazdów mechanicznych, Komisja powinna również monitorować tę dyrektywę i dokonywać jej przeglądu w świetle rozwoju technologicznego, w tym zwiększonego wykorzystywania pojazdów autonomicznych i półautonomicznych. Powinna ona również przeanalizować wykorzystanie przez zakłady ubezpieczeń systemów, w których składki są uzależnione od zaświadczeń o przebiegu ubezpieczenia ubezpieczających. Ponadto Komisja powinna ocenić skuteczność systemów wymiany informacji wykorzystywanych do celów transgranicznych kontroli ubezpieczeń.
- (40) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, szczególnie zapewnienie takiej samej minimalnej ochrony osób poszkodowanych w wyniku wypadków drogowych w całej Unii, zapewnienie ich ochrony w przypadku niewypłacalności zakładów ubezpieczeń oraz zapewnienie równego traktowania zaświadczeń o przebiegu ubezpieczenia wydawanych przez ubezpieczycieli potencjalnym ubezpieczonym przekraczającym wewnętrzne granice Unii, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na ich skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (41) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających ⁽¹¹⁾ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (42) Dyrektywa 2009/103/WE powinna zatem zostać odpowiednio zmieniona,

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

PRZYMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 2009/103/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) »pojazd« oznacza:

- a) każdy pojazd silnikowy poruszający się na lądzie, lecz nieporuszający się po szynach, napędzany wyłącznie siłą mechaniczną, którego:
 - (i) maksymalna prędkość konstrukcyjna jest większa niż 25 km/h; lub
 - (ii) maksymalna masa netto jest większa niż 25 kg a maksymalna prędkość konstrukcyjna jest większa niż 14 km/h;
- b) każdą przyczepę przeznaczoną do użytku z pojazdem, o którym mowa w lit. a), niezależnie od tego, czy jest przyłączona.

Bez uszczerbku dla lit. a) i b), wózki inwalidzkie przeznaczone wyłącznie do użytku przez osoby z niepełnosprawnością ruchową nie są uznawane za pojazdy, o których mowa w niniejszej dyrektywie;”;

b) dodaje się punkt w brzmieniu:

„1a) »ruch pojazdu« oznacza każde użycie pojazdu, które w czasie wypadku jest zgodne z funkcją pojazdu jako środka transportu, niezależnie od cech pojazdu i terenu, na którym pojazd mechaniczny jest używany, oraz niezależnie od tego, czy jest on nieruchomy, czy też znajduje się w ruchu;”;

c) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) »osoba poszkodowana« lub »poszkodowany« oznacza osobę, której przysługuje odszkodowanie z powodu szkód majątkowych lub szkód na osobie spowodowanych przez pojazdy;”;

d) dodaje się punkt w brzmieniu:

„8) »państwo członkowskie siedziby« oznacza »państwo członkowskie siedziby« zdefiniowane w art. 13 pkt 8 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE (*).

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1).”;

2) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Z zastrzeżeniem art. 5 każde państwo członkowskie podejmuje wszelkie stosowne środki w celu zapewnienia, by odpowiedzialność cywilna odnosząca się do ruchu pojazdu mającego zwykle miejsce postoju na jego terytorium była objęta ubezpieczeniem.”;

b) po akapicie pierwszym dodaje się akapit w brzmieniu:

„Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do ruchu pojazdu podczas imprez i w ramach działań związanych ze sportem motorowym, w tym w wyścigów, zawodów, szkoleń, testów i pokazów w wyznaczonych strefach ograniczonego dostępu w państwie członkowskim, jeżeli państwo członkowskie zapewnia, aby organizator działań lub jakakolwiek inna strona wykupiła ubezpieczenie alternatywne lub gwarancję ubezpieczeniową obejmującą szkody wyrządzone osobom trzecim, w tym widzom i innym osobom postronnym, ale niekoniecznie pokrywające szkody poniesione przez uczestniczących kierowców i szkody w ich pojazdach.”;

3) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

Kontrole ubezpieczenia

1. Państwa członkowskie odpuszczają od kontrolowania ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej w przypadku pojazdów, które mają zwykle miejsce postoju na terytorium innego państwa członkowskiego, oraz w przypadku pojazdów, które wjeżdżają na ich terytorium z terytorium innego państwa członkowskiego i mają zwykle miejsce postoju na terytorium państwa trzeciego.

Państwa członkowskie mogą jednak prowadzić takie kontrole ubezpieczenia, pod warunkiem że są one niedyskryminacyjne, konieczne i proporcjonalne do osiągnięcia stawianego celu oraz:

- a) są dokonywane w ramach kontroli, której wyłącznym celem nie jest sprawdzenie ubezpieczenia; lub
- b) stanowią element ogólnego systemu kontroli na terytorium danego państwa, prowadzonych również w odniesieniu do pojazdów mających zwykle miejsce postoju na terytorium państwa członkowskiego przeprowadzającego kontrolę, i nie wymagają zatrzymywania pojazdu.

2. W stosownych przypadkach – na podstawie przepisów państwa członkowskiego, któremu podlega administrator – dane osobowe mogą być przetwarzane na potrzeby przeciwdziałania prowadzeniu pojazdów nieubezpieczonych w państwach członkowskich innych niż państwa członkowskie, na którego terytorium pojazd ma zwykle miejsce postoju. Przepisy te muszą być zgodne z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (*) i muszą również określać odpowiednie środki mające na celu ochronę praw, wolności i uzasadnionych interesów osoby, której te dane dotyczą.

Państwa członkowskie określają w tych środkach w szczególności dokładny cel, w jakim dane mają być przetwarzane, podają odniesienie do odpowiedniej podstawy prawnej, przestrzegają odpowiednich wymogów bezpieczeństwa i zasad konieczności, proporcjonalności i ograniczenia celu, a także określają proporcjonalny okres przechowywania danych. Dane osobowe przetwarzane zgodnie z niniejszym artykułem wyłącznie w celu kontroli ubezpieczenia są przechowywane tylko tak długo, jak jest to niezbędne do tego celu, a gdy tylko cel ten zostanie osiągnięty, w całości się je usuwa. Jeżeli kontrola ubezpieczeniowa wykazuje, że pojazd objęty jest obowiązkowym ubezpieczeniem na mocy art. 3, administrator natychmiast usuwa te dane. Gdy w drodze kontroli nie uda się ustalić, czy dany pojazd jest objęty obowiązkowym ubezpieczeniem na mocy art. 3, dane są przechowywane przez ograniczony okres nie dłuższy niż liczba dni niezbędnych do ustalenia, czy istnieje ochrona ubezpieczeniowa.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).”;

4) w art. 5 dodaje się ustępy w brzmieniu:

„3. Państwo członkowskie może przewidzieć odstępstwo od art. 3 w odniesieniu do pojazdów czasowo lub na stałe wycofanych z ruchu i objętych zakazem ruchu, pod warunkiem że istnieje formalna procedura administracyjna lub inny możliwy do zweryfikowania środek zgodnie z prawem krajowym.

W takim przypadku państwa członkowskie zapewniają, aby pojazdy, o których mowa w akapicie pierwszym, były traktowane w taki sam sposób jak pojazdy, w odniesieniu do których nie spełniono obowiązku ubezpieczenia określonego w art. 3.

Funduszowi gwarancyjnemu państwa członkowskiego, w którym miał miejsce wypadek, przysługuje w takiej sytuacji roszczenie wobec funduszu gwarancyjnego w państwie członkowskim, w którym pojazd ma zwykle miejsce postoju.

4. Państwo członkowskie może przewidzieć odstępstwo od art. 3 w odniesieniu do pojazdów użytkowanych wyłącznie w strefach ograniczonego dostępu zgodnie ze swoim prawem krajowym.

W takim przypadku państwa członkowskie zapewniają, aby pojazdy, o których mowa w akapicie pierwszym, były traktowane w taki sam sposób jak pojazdy, w odniesieniu do których nie spełniono obowiązku ubezpieczenia określonego w art. 3.

Funduszowi gwarancyjnemu państwa członkowskiego, w którym miał miejsce wypadek, przysługuje w takiej sytuacji roszczenie wobec funduszu gwarancyjnego w państwie członkowskim, w którym pojazd ma zwykle miejsce postoju.

5. Państwo członkowskie może przewidzieć odstępstwo od art. 3 w odniesieniu do pojazdów niedopuszczonych do ruchu na drogach publicznych zgodnie ze swoim prawem krajowym.

Państwo członkowskie przewidujące odstępstwo od art. 3 w odniesieniu do pojazdów, o których mowa w akapicie pierwszym, zapewnia, aby pojazdy te były traktowane w taki sam sposób jak pojazdy, w odniesieniu do których nie spełniono obowiązku ubezpieczenia określonego w art. 3.

Funduszowi gwarancyjnemu państwa członkowskiego, w którym miał miejsce wypadek, przysługuje w takiej sytuacji roszczenie wobec funduszu gwarancyjnego w państwie członkowskim, w którym pojazd ma zwykle miejsce postoju.

6. Gdy państwo członkowskie odstępuje na podstawie ust. 5 od stosowania art. 3 w odniesieniu do pojazdów niedopuszczonych do ruchu na drogach publicznych, to państwo członkowskie może również odstąpić od stosowania art. 10 w odniesieniu do odszkodowania za szkody spowodowane przez takie pojazdy w strefach, które nie są publicznie dostępne ze względu na prawne lub fizyczne ograniczenie dostępu do nich, zdefiniowanych w jego prawie krajowym.

7. W odniesieniu do ust. 3–6 państwa członkowskie powiadamiają Komisję o stosowaniu odstępstwa oraz o szczególnych rozwiązaniach dotyczących jego stosowania. Komisja publikuje wykaz tych odstępstw.”;

5) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Kwoty minimalne

1. Bez uszczerbku dla możliwości ustanowienia przez państwa członkowskie wyższych sum gwarancyjnych każde państwo członkowskie wymaga obowiązkowego ubezpieczenia, o którym mowa w art. 3, w zakresie następujących kwot minimalnych:

- a) w przypadku szkód na osobie: 6 450 000 EUR w odniesieniu do jednego wypadku bez względu na liczbę osób poszkodowanych lub 1 300 000 EUR w odniesieniu do jednej osoby poszkodowanej;
- b) w przypadku szkody majątkowej: 1 300 000 EUR w odniesieniu do jednego wypadku bez względu na liczbę osób poszkodowanych.

W przypadku państw członkowskich, które nie przyjęły euro, kwoty minimalne przelicza się na ich walutę krajową, stosując kurs wymiany obowiązujący na dzień 22 grudnia 2021 r., opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. Co pięć lat od dnia 22 grudnia 2021 r. Komisja dokonuje przeglądu kwot, o których mowa w ust. 1, zgodnie ze zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych (HICP) ustanowionym zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/792 (*).

Komisja przyjmuje zgodnie z art. 28b akty delegowane dotyczące dostosowania wysokości tych kwot do HICP w terminie sześciu miesięcy od zakończenia każdego pięcioletniego okresu.

W odniesieniu do państw członkowskich, które nie przyjęły euro, kwoty przelicza się na ich walutę krajową, stosując opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* kurs wymiany obowiązujący na dzień obliczenia nowych kwot minimalnych.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/792 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych oraz wskaźnika cen nieruchomości mieszkalnych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 2494/95 (Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 11).”;

- 6) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

„ROZDZIAŁ 4

ODSZKODOWANIE ZA SZKODY SPOWODOWANE PRZEZ NIEZIDENTYFIKOWANY POJAZD LUB POJAZD, W STOSUNKU DO KTÓREGO NIE SPEŁNIONO OBOWIĄZKU UBEZPIECZENIA, O KTÓRYM MOWA W ART. 3, ORAZ ODSZKODOWANIE W RAZIE NIEWYPŁACALNOŚCI”;

- 7) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Akapit pierwszy nie narusza prawa państw członkowskich do uznawania odszkodowania wypłacanego przez ten organ za pomocnicze lub główne, a także prawa do ustanowienia przepisów regulujących zaspokajanie roszczeń przysługujących temu organowi wobec osoby lub osób odpowiedzialnych za wypadek, i innych ubezpieczycieli lub organów zabezpieczenia społecznego zobowiązanych do wypłaty odszkodowania osobie poszkodowanej w związku z tym samym wypadkiem. Jednakże państwa członkowskie nie mogą zezwolić temu organowi na uzależnienie wypłaty odszkodowania od wykazania w jakikolwiek sposób przez osobę poszkodowaną, że osoba odpowiedzialna jest niezdolna do wypłacenia odszkodowania lub odmawia jego wypłaty.”;

- b) ust. 2 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„2. Osoba poszkodowana może w każdym przypadku zwrócić się bezpośrednio do tego organu, który na podstawie informacji udzielonych na jego żądanie przez osobę poszkodowaną jest zobowiązany do udzielenia tej osobie uzasadnionej odpowiedzi dotyczącej wypłaty odszkodowania.”;

- c) ust. 3 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Jednakże jeżeli organ ten wypłacił odszkodowanie za znaczącą szkodę na osobie na rzecz jakiegokolwiek osoby poszkodowanej w tym samym wypadku, w którym niezidentyfikowany pojazd spowodował także szkodę majątkową, państwa członkowskie nie mogą wyłączyć obowiązku wypłaty odszkodowania za szkodę majątkową na podstawie tego, że pojazd nie został zidentyfikowany. Państwa członkowskie mogą jednak wprowadzić franszyzę nieprzekraczającą 500 EUR, która obciąża osobę poszkodowaną ponoszącą taką szkodę majątkową.”;

- d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Każde państwo członkowskie stosuje swoje przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne w zakresie wypłacania odszkodowania przez ten organ, bez uszczerbku dla dowolnej innej praktyki korzystniejszej dla osoby poszkodowanej.”;

- 8) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 10a

Ochrona osób poszkodowanych w odniesieniu do szkód wynikających z wypadków drogowych w państwie członkowskim ich miejsca zamieszkania w razie niewypłacalności zakładu ubezpieczeń

1. Każde państwo członkowskie tworzy lub upoważnia organ mający za zadanie wypłatę odszkodowań osobom poszkodowanym mającym miejsce zamieszkania na jego terytorium co najmniej do wysokości kwot obowiązkowego ubezpieczenia w odniesieniu do szkód majątkowych lub szkód na osobie spowodowanych przez pojazd ubezpieczony przez zakład ubezpieczeń, od momentu gdy ten zakład ubezpieczeń:

- a) został objęty postępowaniem upadłościowym; lub
b) został objęty postępowaniem likwidacyjnym zdefiniowanym w art. 268 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2009/138/WE.

2. Każde państwo członkowskie podejmuje odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby organ, o którym mowa w ust. 1, dysponował wystarczającymi środkami finansowymi na wypłatę odszkodowań osobom poszkodowanym zgodnie z zasadami określonymi w ust. 10 w przypadku, gdy wypłata odszkodowania jest należna w sytuacjach przewidzianych w ust. 1 lit. a) i b). Środki te mogą obejmować wymogi dotyczące wnoszenia wkładów finansowych, pod warunkiem że nakłada się je wyłącznie na zakłady ubezpieczeń, którym państwo członkowskie nakładające te wymogi udzieliło zezwolenia.

3. Bez uszczerbku dla jakichkolwiek obowiązków wynikających z art. 280 dyrektywy 2009/138/WE, każde państwo członkowskie zapewnia, aby w każdym przypadku wydania przez właściwy sąd lub inne właściwe władze nakazu lub decyzji o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 1 lit. a) lub b), w odniesieniu do zakładu ubezpieczeń, dla którego to państwo członkowskie jest państwem członkowskim siedziby, taki nakaz lub decyzja były pod-

awane do wiadomości publicznej. Organ, o którym mowa w ust. 1, mający siedzibę w państwie członkowskim siedziby zakładu ubezpieczeń zapewnia, aby wszystkie organy, o których mowa w ust. 1, we wszystkich państwach członkowskich zostały niezwłocznie poinformowane o tym nakazie lub decyzji.

4. Osoba poszkodowana może ubiegać się o odszkodowanie bezpośrednio od organu, o którym mowa w ust. 1.
5. Po otrzymaniu roszczenia organ, o którym mowa w ust. 1, informuje równoważny organ w państwie członkowskim siedziby zakładu ubezpieczeń oraz zakład ubezpieczeń objęty postępowaniem upadłościowym lub likwidacyjnym bądź jego zarządcę lub likwidatora, zdefiniowanych odpowiednio w art. 268 ust. 1. lit. e) i f) dyrektywy 2009/138/WE, że otrzymał roszczenie od osoby poszkodowanej.
6. Zakład ubezpieczeń objęty postępowaniem upadłościowym lub likwidacyjnym bądź jego zarządca lub likwidator informują organ, o którym mowa w ust. 1, o wypłacie przez ten zakład odszkodowania lub o odmowie przyjęcia odpowiedzialności względem roszczenia, które wpłynęło również do organu, o którym mowa w ust. 1.
7. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ, o którym mowa w ust. 1, na podstawie między innymi informacji udzielonych na jego żądanie przez osobę poszkodowaną musiał złożyć osobie poszkodowanej uzasadnioną ofertę odszkodowania lub udzielić uzasadnionej odpowiedzi, o której mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, w terminie trzech miesięcy od daty zgłoszenia organowi roszczenia o odszkodowanie przez osobę poszkodowaną.

Do celów akapitu pierwszego organ:

- a) składa uzasadnioną ofertę odszkodowania, jeżeli stwierdzi, że jest zobowiązany do wypłacenia odszkodowania na podstawie ust. 1 lit. a) lub b), roszczenie nie zostało zakwestionowane, a szkoda została w części lub w całości ustalona;
 - b) udziela uzasadnionej odpowiedzi na żądania zawarte w roszczeniu, jeżeli stwierdzi, że nie jest zobowiązany do wypłacenia odszkodowania na podstawie ust. 1 lit. a) lub b), odpowiedzialność została zakwestionowana lub nie została wyraźnie stwierdzona bądź szkoda nie została w całości ustalona.
8. Jeżeli zgodnie z ust. 7 akapit drugi lit. a) odszkodowanie jest należne, organ, o którym mowa w ust. 1, wypłaca osobie poszkodowanej odszkodowanie bez zbędnej zwłoki, a w każdym razie w ciągu trzech miesięcy od przyjęcia przez osobę poszkodowaną uzasadnionej oferty odszkodowania, o której mowa w ust. 7 akapit drugi lit. a).

Jeżeli szkoda została ustalona jedynie w części, wymogi dotyczące wypłaty odszkodowania określone w akapicie pierwszym stosuje się do tej ustalonej w części szkody od momentu przyjęcia odpowiadającej jej uzasadnionej oferty odszkodowania.

9. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ, o którym mowa w ust. 1, posiadał wszystkie niezbędne uprawnienia i kompetencje umożliwiające mu terminową współpracę z innymi takimi organami w innych państwach członkowskich, z organami utworzonymi lub upoważnionymi na mocy art. 25a we wszystkich państwach członkowskich oraz z innymi zainteresowanymi stronami, w tym z zakładem ubezpieczeń objętym postępowaniem upadłościowym lub likwidacyjnym, jego zarządcą lub likwidatorem, a także z właściwymi władzami krajowymi państw członkowskich na wszystkich etapach postępowań, o których mowa w niniejszym artykule. Współpraca taka obejmuje żądanie, otrzymywanie i dostarczanie informacji, w tym w stosownych przypadkach szczegółowych informacji o konkretnych roszczeniach.

10. Jeżeli osoba poszkodowana ma miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie siedziby zakładu ubezpieczeń, o którym mowa w ust. 1, organ, o którym mowa w ust. 1, mający siedzibę w państwie członkowskim miejsca zamieszkania osoby poszkodowanej, który wypłacił odszkodowanie osobie poszkodowanej zgodnie z art. 8, jest uprawniony do domagania się całkowitego zwrotu wypłaconej tytułem odszkodowania kwoty od organu, o którym mowa w ust. 1, mającego siedzibę w państwie członkowskim siedziby zakładu ubezpieczeń.

Po otrzymaniu roszczenia o taki zwrot organ, o której mowa w ust. 1, mający siedzibę w państwie członkowskim siedziby zakładu ubezpieczeń dokonuje wypłaty na rzecz organu, o którym mowa w ust. 1, mającego siedzibę w państwie członkowskim miejsca zamieszkania osoby poszkodowanej, który wypłacił odszkodowanie osobie poszkodowanej zgodnie z ust. 8, w rozsądnym terminie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, chyba że organy te uzgodnią inaczej na piśmie.

Organ, który wypłacił odszkodowanie na podstawie akapitu pierwszego, wstępuje w prawa osoby poszkodowanej wobec osoby, która spowodowała wypadek, lub jej zakładu ubezpieczeń, z wyjątkiem praw osoby poszkodowanej wobec ubezpieczającego lub innej osoby ubezpieczonej, która spowodowała wypadek, w zakresie, w jakim odpowiedzialność ubezpieczającego lub osoby ubezpieczonej została pokryta przez niewypłacalny zakład ubezpieczeń zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym. Każde państwo członkowskie zobowiązane jest uznać subrogację przewidzianą przepisami innego państwa członkowskiego.

11. Ust. 1–10 pozostają bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do:

- a) uznawania odszkodowania wypłacanego przez organ, o którym mowa w ust. 1, za pomocnicze lub główne;
- b) ustanowienia przepisów regulujących zaspokajanie roszczeń w związku z tym samym wypadkiem pomiędzy:
 - (i) organem, o którym mowa w ust. 1;
 - (ii) osobą lub osobami, które są odpowiedzialne za wypadek;
 - (iii) innymi zakładami ubezpieczeń lub organami zabezpieczenia społecznego zobowiązanymi do wypłaty odszkodowania osobie poszkodowanej.

12. Państwa członkowskie nie zezwalają organowi, o którym mowa w ust. 1, na uzależnienie wypłaty odszkodowania od spełnienia jakichkolwiek innych wymogów niż wymogi określone w niniejszej dyrektywie. W szczególności państwa członkowskie nie zezwalają organowi, o którym mowa w ust. 1, na uzależnienie wypłaty odszkodowania od spełnienia wymogu, zgodnie z którym osoba poszkodowana musi wykazać, że odpowiedzialna osoba prawna lub fizyczna jest niezdolna do wypłaty odszkodowania lub odmawia jego wypłaty.

13. Organy, o których mowa w ust. 1 lub podmioty, o których mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, dążą do zawarcia, do dnia 23 grudnia 2023 r., porozumienia w celu wdrożenia niniejszego artykułu dotyczącego ich funkcji i obowiązków oraz procedur zwrotu kwot wypłaconych na podstawie niniejszego artykułu.

W tym celu każde państwo członkowskie do dnia 23 czerwca 2023 r.:

- a) tworzy lub upoważnia organ, o którym mowa w ust. 1 i uprawnia go do wynegocjowania i zawarcia takiego porozumienia; lub
- b) wyznacza podmiot oraz uprawnia go do wynegocjowania i zawarcia takiego porozumienia, którego organ, o którym mowa w ust. 1 stanie się stroną po jego utworzeniu lub upoważnieniu.

O porozumieniu, o którym mowa w akapicie pierwszym, natychmiast powiadamia się Komisję.

Jeżeli porozumienie, o którym mowa w akapicie pierwszym, nie zostanie zawarte do dnia 23 grudnia 2023 r., Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 28b, aktów delegowanych określających zadania i obowiązki proceduralne organów, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do zwrotu wypłaconych kwot.”;

9) art. 11 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„W razie sporu między organem, o którym mowa w art. 10 ust. 1, a ubezpieczycielem udzielającym ochrony w zakresie odpowiedzialności cywilnej o to, które z nich musi wypłacić odszkodowanie osobie poszkodowanej, państwa członkowskie podejmują właściwe środki w celu wyznaczenia jednej z tych stron jako odpowiedzialnej w pierwszej kolejności za niezwłoczną wypłatę odszkodowania osobie poszkodowanej.”;

10) tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie:

„ROZDZIAŁ 5

SZCZEGÓLNE KATEGORIE OSÓB POSZKODOWANYCH, KLAUZULE WYŁĄCZAJĄCE, CAŁOŚCIOWOŚĆ SKŁADKI, POJAZDY WYSYLANE Z JEDNEGO PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO DO DRUGIEGO”;

11) tytuł art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Szczególne kategorie osób poszkodowanych”;

12) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1:

(i) w akapicie pierwszym wyrażenie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„1. Każde państwo członkowskie podejmuje wszelkie odpowiednie środki w celu zapewnienia uznania za bezskuteczny każdego przepisu prawa lub postanowienia umownego zawartego w polisie ubezpieczeniowej wydanej zgodnie z art. 3 w stosunku do roszczeń poszkodowanych osób trzecich, które zostały poszkodowane w wypadku, jeżeli ten przepis prawa lub ta postanowienie umowne wyłączają z zakresu ubezpieczenia ruch pojazdu lub prowadzenie pojazdu przez:”;

(ii) akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie mogą w odniesieniu do wypadków, do których doszło na ich terytorium, nie stosować akapitu pierwszego, jeżeli i w zakresie w jakim osoba poszkodowana może uzyskać odszkodowanie za poniesioną szkodę od organu zabezpieczenia społecznego.”;

b) ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie, które w przypadku pojazdów skradzionych lub uzyskanych w wyniku przemocy przewidują, że odszkodowanie wypłaca organ, o którym mowa w art. 10 ust. 1, mogą ustalić w odniesieniu do szkód majątkowych franszyzę nieprzekraczającą 250 EUR, która obciąża osobę poszkodowaną.”;

13) art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W drodze odstępstwa od art. 13 pkt 13 lit. b) dyrektywy 2009/138/WE jeżeli pojazd został wysłany z jednego państwa członkowskiego do drugiego, za państwo członkowskie umiejscowienia ryzyka uważa się – według wyboru osoby odpowiedzialnej za ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej – albo państwo członkowskie zarejestrowania, albo, natychmiast od chwili przyjęcia dostawy przez nabywcę, państwo członkowskie przeznaczenia przez okres trzydziestu dni, nawet jeżeli pojazd nie został jeszcze formalnie zarejestrowany w państwie członkowskim przeznaczenia.

Państwa członkowskie zapewniają, aby centrum informacyjne, o którym mowa w art. 23, w państwie, w którym pojazd został zarejestrowany, centrum informacyjne w państwie członkowskim przeznaczenia, jeżeli nie są tożsame, a także centrum informacyjne w każdym innym odnośnym państwie członkowskim, takim jak państwo członkowskie, w którym doszło do wypadku lub w którym osoba poszkodowana ma miejsce zamieszkania, współpracowały ze sobą, aby udostępnić niezbędne informacje o wysłanym pojeździe posiadane przez nie zgodnie z art. 23.”;

14) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 15a

Ochrona osób poszkodowanych w wypadkach z udziałem przyczepy ciągniętej przez pojazd

1. W razie wypadku spowodowanego przez grupę pojazdów składającą się z pojazdu ciągnącego przyczepę gdy przyczepę tę obejmuje odrębne ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, osoba poszkodowana może się ubiegać o odszkodowanie bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń, który ubezpieczył przyczepę, jeżeli:

a) można zidentyfikować przyczepę, lecz nie pojazd, który ją ciągnął; oraz

b) mające zastosowanie prawo krajowe stanowi, że ubezpieczyciel przyczepy wypłaca odszkodowanie.

Zakładowi ubezpieczeń, który wypłacił odszkodowanie osobie poszkodowanej, przysługuje roszczenie regresowe wobec zakładu, który ubezpieczył pojazd ciągnący przyczepę, lub do organu, o którym mowa w art. 10 ust. 1, jeżeli i w zakresie w jakim jest to przewidziane w mającym zastosowanie prawie krajowym.

Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla mającego zastosowanie prawa krajowego przewidującego zasady korzystniejsze dla osoby poszkodowanej.

2. W razie wypadku spowodowanego przez grupę pojazdów składającą się z pojazdu ciągnącego przyczepę ubezpieczyciel przyczepy – pod warunkiem że mające zastosowanie prawo krajowe nie wymaga od niego wypłaty pełnego odszkodowania – na żądanie osoby poszkodowanej informuje ją bezzwłocznie o:

a) danych ubezpieczyciela pojazdu ciągnącego; lub

- b) w przypadku gdy ubezpieczyciel przyczepy nie jest w stanie ustalić danych ubezpieczyciela pojazdu ciągnącego, o systemie wypłaty odszkodowania przewidzianym w art. 10.”;

15) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 16

Zaświadczenie o roszczeniach odszkodowawczych z tytułu odpowiedzialności cywilnej

Państwa członkowskie zapewniają, aby ubezpieczający miał prawo do wystąpienia w dowolnym czasie z wnioskiem o wydanie zaświadczenia o roszczeniach odszkodowawczych z tytułu odpowiedzialności cywilnej dotyczących pojazdów objętych umową ubezpieczenia w okresie co najmniej pięciu ostatnich lat trwania stosunku umownego (zwanego dalej „zaświadczeniem o przebiegu ubezpieczenia”).

Zakład ubezpieczeń lub organ wyznaczony przez państwo członkowskie do zawierania obowiązkowych ubezpieczeń lub do wystawiania takich zaświadczeń wydaje ubezpieczającemu takie zaświadczenie o przebiegu ubezpieczenia w ciągu 15 dni od złożenia wniosku. W tym celu korzysta z formularza zaświadczenia o przebiegu ubezpieczenia.

Państwa członkowskie zapewniają, aby przy uwzględnianiu zaświadczeń o przebiegu ubezpieczenia wydanych przez inne zakłady ubezpieczeń lub inne organy, o których mowa w akapicie drugim, zakłady ubezpieczeń nie traktowały ubezpieczających w sposób dyskryminujący lub nie stosowały zwyrzki ich składek ze względu na ich narodowość lub wyłącznie ze względu na ich poprzednie państwa członkowskie miejsca zamieszkania.

Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy przy ustalaniu składek zakład ubezpieczeń uwzględni zaświadczenia o przebiegu ubezpieczenia, traktował on zaświadczenia wydane w innych państwach członkowskich jako równoważne zaświadczeniom wydany przez zakład ubezpieczeń lub organy, o których mowa w akapicie drugim, mające siedzibę w tym samym państwie członkowskim, również w przypadku przyznawania zniżek.

Państwa członkowskie zapewniają, aby zakłady ubezpieczeń publikowały ogólny zarys swojej polityki w zakresie wykorzystywania zaświadczeń o przebiegu ubezpieczenia przy wyliczaniu wysokości składek.

Do dnia 23 lipca 2023 r. Komisja przyjmie akty wykonawcze określające w formie wzorca format i treść zaświadczenia o przebiegu ubezpieczenia, o którym mowa w akapicie drugim. Wzorzec ten obejmie informacje o:

- a) danych zakładu ubezpieczeń lub organów wydających zaświadczenie o przebiegu ubezpieczenia;
- b) danych ubezpieczającego, włącznie z jego danymi kontaktowymi;
- c) ubezpieczonym pojazdem i numerze identyfikacyjnym pojazdu (VIN);
- d) początkowej i końcowej dacie okresu ochrony ubezpieczeniowej pojazdu;
- e) liczbie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej uznanych w ramach umowy ubezpieczenia ubezpieczającego w okresie objętym zaświadczeniem o przebiegu ubezpieczenia, w tym o dacie każdego roszczenia;
- f) dodatkowe istotne informacje wymagane na podstawie przepisów lub praktyk stosowanych w państwach członkowskich.

Przed przyjęciem tych aktów wykonawczych Komisja konsultuje się ze wszystkimi zainteresowanymi stronami i ściśle współpracuje z państwami członkowskimi.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 28a ust. 2.”;

16) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 16a

Narzędzia porównywania cen ubezpieczeń komunikacyjnych

1. Państwa członkowskie mogą postanowić o certyfikacji narzędzi umożliwiających konsumentom bezpłatne porównywanie cen, taryf i zakresu ochrony ubezpieczeniowej oferowanych przez podmioty oferujące obowiązkowe ubezpieczenia, o których mowa w art. 3, jako »niezależnych narzędzi porównywania cen ubezpieczeń komunikacyjnych«, o ile spełnione zostaną warunki określone w ust. 2.

2. Narzędzie porównawcze w znaczeniu ust. 1 musi:
- a) być funkcjonalnie niezależne od podmiotów oferujących obowiązkowe ubezpieczenia, o których mowa w art. 3, i zapewniać tym podmiotom równe traktowanie w wynikach wyszukiwania;
 - b) wyraźnie wskazywać dane właścicieli narzędzia porównawczego i obsługujących je podmiotów;
 - c) określać jasne i obiektywne kryteria, na których opiera się porównanie;
 - d) używać prostego i jednoznacznego języka;
 - e) dostarczać dokładnych i aktualnych informacji z podaniem czasu ostatniej aktualizacji;
 - f) być dostępne dla każdego podmiotu oferującego obowiązkowe ubezpieczenia, o których mowa w art. 3, udostępniać odpowiednie informacje, oraz uwzględniać szeroki zakres ofert obejmujących znaczącą część rynku ubezpieczeń komunikacyjnych, a gdy przedstawiane informacje nie stanowią pełnego obrazu tego rynku – jasno informować o tym użytkownika przed wyświetleniem wyników;
 - g) zapewniać skuteczną procedurę zgłaszania nieprawidłowych informacji;
 - h) zawierać oświadczenie, że ceny opierają się na dostarczonych informacjach i nie są wiążące dla podmiotów oferujących ubezpieczenia.”;
- 17) w art. 23 wprowadza się następujące zmiany:
- a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Państwa członkowskie zapewniają, aby zakłady ubezpieczeń lub inne podmioty były zobowiązane do dostarczania centrom informacyjnym informacji, o których mowa w ust. 1 lit. a) ppkt (i), (ii) i (iii), i informowały je o tym, że dana polisa ubezpieczeniowa straciła ważność lub że nie obejmuje już pojazdu o danym numerze rejestracyjnym.”;
 - b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Przetwarzanie danych osobowych wynikające z ust. 1–5 odbywa się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679.”;
- 18) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 25a

Ochrona osób poszkodowanych w odniesieniu do szkód wynikających z wypadków drogowych w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie ich miejsca zamieszkania w razie niewypłacalności zakładu ubezpieczeń

1. Każde państwo członkowskie tworzy lub upoważnia organ mający za zadanie wypłatę odszkodowań osobom poszkodowanym zamieszkałym na jego terytorium w przypadkach, o których mowa w art. 20 ust. 1, co najmniej do wysokości kwot obowiązkowego ubezpieczenia w odniesieniu do szkód majątkowych lub szkód na osobie spowodowanych przez pojazd ubezpieczony przez zakład ubezpieczeń, od momentu gdy ten zakład ubezpieczeń:
- a) został objęty postępowaniem upadłościowym; lub
 - b) został objęty postępowaniem likwidacyjnym zdefiniowanym w art. 268 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2009/138/WE.
2. Każde państwo członkowskie podejmuje odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby organ, o którym mowa w ust. 1, dysponował wystarczającymi środkami finansowymi na wypłatę odszkodowań osobom poszkodowanym zgodnie z zasadami określonymi w ust. 10 w przypadku, gdy wypłata odszkodowania jest należna w sytuacjach przewidzianych w ust. 1 lit. a) i b). Środki te mogą obejmować wymogi dotyczące wnoszenia wkładów finansowych, pod warunkiem że nakłada się je wyłącznie na zakłady ubezpieczeń, którym państwo członkowskie nakładające te wymogi udzieliło zezwolenia.
3. Bez uszczerbku dla jakichkolwiek obowiązków wynikających z art. 280 dyrektywy 2009/138/WE, każde państwo członkowskie zapewnia, aby w każdym przypadku wydania przez właściwy sąd lub inne właściwe władze nakazu lub decyzji o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 1 lit. a) lub b), w odniesieniu do zakładu ubezpieczeń, dla którego to państwo członkowskie jest państwem członkowskim siedziby, taki nakaz lub decyzja były podawane do wiadomości publicznej. Organ, o którym mowa w ust. 1, mający siedzibę w państwie członkowskim siedziby zakładu ubezpieczeń zapewnia, aby wszystkie organy, o których mowa w ust. 1, oraz wszystkie organy odszkodowawcze, o których mowa w art. 24, we wszystkich państwach członkowskich zostały niezwłocznie poinformowane o tym nakazie lub decyzji.

4. Osoba poszkodowana może ubiegać się o odszkodowanie bezpośrednio od organu, o którym mowa w ust. 1.
5. Po otrzymaniu roszczenia organ, o którym mowa w ust. 1, informuje równoważny organ w państwie członkowskim siedziby zakładu ubezpieczeń, organ odszkodowawczy, o którym mowa w art. 24 w państwie członkowskim miejsca zamieszkania osoby poszkodowanej oraz zakład ubezpieczeń objęty postępowaniem upadłościowym lub likwidacyjnym bądź jego zarządcę lub likwidatora, zdefiniowanych odpowiednio w art. 268 ust. 1 lit. e) i f) dyrektywy 2009/138/WE, że otrzymała roszczenie od osoby poszkodowanej.
6. Zakład ubezpieczeń objęty postępowaniem upadłościowym lub likwidacyjnym bądź jego zarządca lub likwidator informują organ, o którym mowa w ust. 1, o wypłacie przez ten zakład odszkodowania lub o odmowie przyjęcia odpowiedzialności względem roszczenia, które wpłynęło również do organu, o którym mowa w ust. 1.
7. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ, o którym mowa w ust. 1, na podstawie między innymi informacji udzielonych na jego żądanie przez osobę poszkodowaną musiał złożyć osobie poszkodowanej uzasadnioną ofertę odszkodowania lub udzielić uzasadnionej odpowiedzi, o której mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, w terminie trzech miesięcy od daty zgłoszenia organowi roszczenia o odszkodowanie przez osobę poszkodowaną.

Do celów akapitu pierwszego organ:

- a) składa uzasadnioną ofertę odszkodowania, jeżeli stwierdzi, że jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania na podstawie ust. 1 lit. a) lub b), roszczenie nie zostało zakwestionowane, a szkoda została w części lub w całości ustalona;
 - b) udziela uzasadnionej odpowiedzi na żądania zawarte w roszczeniu, jeżeli stwierdzi, że nie jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania na podstawie ust. 1 lit. a) lub b), odpowiedzialność została zakwestionowana lub nie została wyraźnie stwierdzona bądź szkoda nie została w całości ustalona.
8. Jeżeli zgodnie z ust. 7 akapit drugi lit. a) odszkodowanie jest należne, organ, o którym mowa w ust. 1, wypłaca osobie poszkodowanej odszkodowanie bez zbędnej zwłoki, a w każdym razie w ciągu trzech miesięcy od przyjęcia przez osobę poszkodowaną uzasadnionej oferty odszkodowania, o której mowa w ust. 7 akapit drugi lit. a).

Jeżeli szkoda została ustalona jedynie w części, wymogi dotyczące wypłaty odszkodowania, określone w akapicie pierwszym stosuje się do tej ustalonej w części szkody od momentu przyjęcia odpowiadającej jej uzasadnionej oferty odszkodowania.

9. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ, o którym mowa w ust. 1, posiadał wszystkie niezbędne uprawnienia i kompetencje umożliwiające jego terminową współpracę z innymi takimi organami w innych państwach członkowskich, z organami utworzonymi lub upoważnionymi na mocy art. 10a i organami ustanowionymi lub zatwierdzonymi na mocy art. 24 we wszystkich państwach członkowskich oraz z innymi zainteresowanymi stronami, w tym z zakładem ubezpieczeń objętym postępowaniem upadłościowym lub likwidacyjnym, jego przedstawicielem wyznaczonym do rozpatrywania i zaspokajania roszczeń bądź jego zarządcą lub likwidatorem, a także z właściwymi władzami krajowymi państw członkowskich na wszystkich etapach postępowań, o których mowa w niniejszym artykule. Współpraca taka obejmuje żądanie, otrzymywanie i dostarczanie informacji, w tym w stosownych przypadkach szczegółowych informacji o konkretnych roszczeniach.

10. Jeżeli osoba poszkodowana ma miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie siedziby zakładu ubezpieczeń, o którym mowa w ust. 1, organ, o którym mowa w ust. 1, mający siedzibę w państwie członkowskim miejsca zamieszkania osoby poszkodowanej, który wypłacił odszkodowanie stronie poszkodowanej zgodnie z art. 8, jest uprawniony do domagania się całkowitego zwrotu wypłaconej tytułem odszkodowania kwoty od organu, o którym mowa w ust. 1, mającym siedzibę w państwie członkowskim siedziby zakładu ubezpieczeń.

Po otrzymaniu roszczenia o taki zwrot organ, o którym mowa w ust. 1, mający siedzibę w państwie członkowskim siedziby zakładu ubezpieczeń dokonuje wypłaty na rzecz organu, o którym mowa w ust. 1, mającym siedzibę w państwie członkowskim miejsca zamieszkania osoby poszkodowanej, który wypłacił odszkodowanie osobie poszkodowanej zgodnie z ust. 8, w rozsądnym terminie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, chyba że organy te uzgodnią inaczej na piśmie.

Organ, który wypłacił odszkodowanie na podstawie akapitu pierwszego, wstępuje w prawa osoby poszkodowanej wobec osoby, która spowodowała wypadek, lub jej zakładu ubezpieczeń, z wyjątkiem praw osoby poszkodowanej wobec ubezpieczającego lub innej osoby ubezpieczonej, która spowodowała wypadek, w zakresie, w jakim odpowiedzialność ubezpieczającego lub osoby ubezpieczonej została pokryta przez niewypłacalny zakład ubezpieczeń zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym. Każde państwo członkowskie zobowiązane jest uznać subrogację przewidzianą przepisami innego państwa członkowskiego.

11. Ust. 1–10 pozostają bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do:

- a) uznawania odszkodowania wypłacanego przez organ, o którym mowa w ust. 1, za pomocnicze lub główne;
- b) ustanowienia przepisów regulujących zaspokajanie roszczeń w związku z tym samym wypadkiem pomiędzy:
 - (i) organem, o którym mowa w ust. 1;
 - (ii) osobą lub osobami, które są odpowiedzialne za wypadek;
 - (iii) innymi zakładami ubezpieczeń lub organami zabezpieczenia społecznego zobowiązanymi do wypłaty odszkodowania osobie poszkodowanej.

12. Państwa członkowskie nie zezwalają organowi, o którym mowa w ust. 1, na uzależnienie wypłaty odszkodowania od spełnienia jakichkolwiek innych wymogów niż wymogi określone w niniejszej dyrektywie. W szczególności państwa członkowskie nie zezwalają organowi, o którym mowa w ust. 1, na uzależnienie wypłaty odszkodowania od spełnienia wymogu, zgodnie z którym osoba poszkodowana musi wykazać, że odpowiedzialna osoba prawna lub fizyczna jest niezdolna do wypłaty odszkodowania lub odmawia jego wypłaty.

13. Organy, o których mowa w ust. 1, lub podmioty, o których mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, dążą do zawarcia, do dnia 23 grudnia 2023 r., porozumienia w celu wdrożenia niniejszego artykułu dotyczącego ich funkcji i obowiązków oraz procedur zwrotu kwot wypłaconych na podstawie niniejszego artykułu.

W tym celu każde państwo członkowskie do dnia 23 czerwca 2023 r.:

- a) tworzy lub upoważnia organ, o którym mowa w ust. 1 i uprawnia go do wynegocjowania i zawarcia takiego porozumienia; lub
- b) wyznacza podmiot oraz uprawnia go do wynegocjowania i zawarcia takiego porozumienia, którego organ, o którym mowa w ust. 1 stanie się stroną po jego utworzeniu lub upoważnieniu.

O porozumieniu, o którym mowa w akapicie pierwszym, natychmiast powiadamia się Komisję.

Jeżeli porozumienie, o którym mowa w akapicie pierwszym, nie zostanie zawarte do dnia 23 grudnia 2023 r., Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 28b, aktów delegowanych określających zadania i obowiązki proceduralne organów, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do zwrotu wypłaconych kwot.”;

19) art. 26 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie podejmują wszelkie odpowiednie środki w celu ułatwienia osobom poszkodowanym, ich ubezpieczycielom lub ich przedstawicielom prawnym terminowego dostępu do podstawowych danych niezbędnych do zaspokojenia roszczeń.”;

20) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 26a

Informacje dla osób poszkodowanych

Państwa członkowskie, które tworzą lub upoważniają różne organy odszkodowawcze na podstawie art. 10 ust. 1, art. 10a ust. 1, art. 24 ust. 1 i art. 25a ust. 1, zapewniają, aby osoby poszkodowane miały dostęp do podstawowych informacji o możliwych sposobach ubiegania się o odszkodowanie.”;

21) w art. 28 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Państwa członkowskie mogą wymagać ubezpieczenia komunikacyjnego spełniającego wymogi określone w niniejszej dyrektywie w odniesieniu do wszelkich urządzeń silnikowych użytkowanych na lądzie, które nie są objęte definicją „pojazdu” zawartą w art. 1 pkt 1 i do których nie stosuje się art. 3.”;

22) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 28a

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Europejski Komitet ds. Ubezpieczeń i Emerytur Pracowniczych ustanowiony na mocy decyzji Komisji 2004/9/WE (*). Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 (**).
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 28b

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 9 ust. 2, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 22 grudnia 2021 r.

Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 10a ust. 13 akapit czwarty i w art. 25a ust. 13 akapit czwarty, powierza się Komisji na okres siedmiu lat od dnia 22 grudnia 2021 r. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 9 ust. 2, art. 10a ust. 13 akapit czwarty i w art. 25a ust. 13 akapit czwarty, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (***).
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 9 ust. 2, art. 10a ust. 13 akapit czwarty i art. 25a ust. 13 akapit czwarty wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 28c

Ocena i przegląd

1. Nie później niż po upływie pięciu lat od dat rozpoczęcia stosowania odpowiednio art. 10a i 25a, o których mowa w art. 30 akapit drugi, trzeci i czwarty, Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące funkcjonowania i finansowania organów, o których mowa w art. 10a i 25a, oraz współpracy między tymi organami. Do sprawozdania Komisja dołączy w stosownym przypadku wniosek ustawodawczy. W odniesieniu do finansowania tych organów sprawozdanie to musi zawierać co najmniej:
 - a) ocenę zdolności i potrzeb finansowych organów odszkodowawczych w zależności od ich potencjalnej odpowiedzialności z uwzględnieniem ryzyka niewypłacalności ubezpieczycieli komunikacyjnych na rynkach państw członkowskich;
 - b) ocenę jednolitości podejścia organów odszkodowawczych do finansowania;

- c) jeżeli do sprawozdania będzie dołączony wniosek ustawodawczy, ocenę wpływu wkładów finansowych na składki w ramach umów ubezpieczenia komunikacyjnego.
2. Nie później niż dnia 24 grudnia 2030 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie zawierające ocenę wdrożenia niniejszej dyrektywy – z wyjątkiem elementów, których dotyczy ocena, o której mowa w ust. 1 – w szczególności odnoszącą się do:
- a) stosowania niniejszej dyrektywy w kontekście rozwoju technologicznego, w szczególności jeśli chodzi o pojazdy autonomiczne i półautonomiczne;
 - b) adekwatności zakresu stosowania niniejszej dyrektywy, z uwzględnieniem ryzyka wypadków, które stwarzają poszczególne pojazdy silnikowe;
 - c) w formie przeglądu – skuteczności systemu wymiany informacji do celów kontroli ubezpieczeń w sytuacjach transgranicznych, w tym w razie potrzeby ocenę wykonalności korzystania w takich przypadkach z istniejących systemów wymiany informacji oraz w każdym razie analizę celów systemów wymiany informacji oraz ocenę ich kosztów; oraz
 - d) stosowania przez zakłady ubezpieczeń mechanizmów, w ramach których na wysokość składek wpływa zaświadczenie o przebiegu ubezpieczenia ubezpieczających, w tym systemów bonus-malus lub zniżek za bezszkodowy przebieg ubezpieczenia.

Do sprawozdania Komisja dołączy w stosownym przypadku wniosek ustawodawczy.

- (*) Decyzja Komisji 2004/9/WE z dnia 5 listopada 2003 r. ustanawiająca Europejski Komitet ds. Ubezpieczeń i Emerytur Pracowniczych (Dz.U. L 3 z 7.1.2004, s. 34).
- (**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).
- (***) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.”;

23) w art. 30 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Art. 10a ust. 1–12 stosuje się od dnia zawarcia porozumienia, o którym mowa w art. 10a ust. 13 akapit pierwszy, lub od dnia rozpoczęcia stosowania aktu delegowanego Komisji, o którym mowa w art. 10a ust. 13 akapit czwarty.

Art. 25a ust. 1–12 stosuje się od dnia zawarcia porozumienia, o którym mowa w art. 25a ust. 13 akapit pierwszy, lub od dnia rozpoczęcia stosowania aktu delegowanego Komisji, o którym mowa w art. 25a ust. 13 akapit czwarty.

Art. 10a ust. 1–12 i art. 25a ust. 1–12 nie stosuje się jednak przed dniem 23 grudnia 2023 r.

Art. 16 akapit drugi zdanie drugie oraz akapity trzeci, czwarty i piąty stosuje się od dnia 23 kwietnia 2024 r. lub od dnia rozpoczęcia stosowania aktu wykonawczego Komisji, o którym mowa w art. 16 akapit szósty, w zależności od tego, która z tych dat będzie późniejsza.”.

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują do dnia 23 grudnia 2023 r. przepisy niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 23 grudnia 2023 r.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu, państwa członkowskie przyjmują do dnia 23 czerwca 2023 r. przepisy niezbędne do wykonania przepisów zmieniających określonych w art. 1 pkt 8 i 18 niniejszej dyrektywy, odnoszących się odpowiednio do art. 10a ust. 13 akapit drugi i art. 25a ust. 13 akapit drugi dyrektywy 2009/103/WE.

Przyjęte przez państwa członkowskie przepisy, o których mowa w niniejszym ustępie, zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą..

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 24 listopada 2021 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący
D. M. SASSOLI

W imieniu Rady
Przewodniczący
A. LOGAR

Oświadczenie Komisji

Komisja podtrzymuje swoje zobowiązanie do obrony wysokiego stopnia ochrony poszkodowanych w kontekście dyrektywy w sprawie ubezpieczeń komunikacyjnych. Naszym celem jest zadbanie, aby ofiary, w tym w sytuacjach transgranicznych, otrzymywały odszkodowanie możliwie jak najszybciej i nie podlegały nieproporcjonalnym wymogom proceduralnym, które mogłyby utrudniać im dostęp do odszkodowania. Skuteczność rekompensaty zależy w dużej mierze od tego, czy jest ona realizowana w odpowiednim czasie. W tym względzie odnotowujemy wielokrotnie wyrażane przez Parlament Europejski obawy dotyczące różnic między państwami członkowskimi w zakresie okresów przedawnienia, tj. czasu, w którym strona poszkodowana może wystąpić z roszczeniem. Komisja uważnie przeanalizuje tę kwestię i zbada możliwe środki zaradcze w celu dalszego wzmocnienia ochrony ofiar, jeżeli dowody będą wskazywać, że uzasadnione jest podjęcie działań na szczeblu unijnym.
